

Aan de Staatssecretaris van OCenW
Mevrouw K.Y.I.J. Adelmund
Postbus 25000
2700 LZ Zoetermeer

Datum: 5 november 2001
Onderwerp: Monitoringsproject
Kenmerk: tfa/01/00...u

Geachte mevrouw Adelmund,

In de periode september-oktober heeft de eerste peilingronde van dit cursusjaar binnen het Monitoringsproject Tweede Fase plaatsgevonden. Op 31 oktober werd een nagesprek met een steekproef van scholen georganiseerd. U treft het verslag van het onderzoek en het nagesprek als één geheel als bijlage aan.

In deze eerste peilingronde zijn vragen gesteld over de keuzes voor stromen, profielen en vakken, over doorstroom en slagen/zakken, over het aanbod aan en de keuzes van gezakte kandidaten en over de opstroom van mavo naar havo en van havo naar vwo.

Uit het verslag blijkt dat de keuzepatronen stabiel zijn: de keuzes van leerlingen voor stromen, profielen en vakken verschillen procentueel niet of nauwelijks van eerdere metingen. Wel is er enigszins zichtbaar dat de deelname aan Natuur en gezondheid iets toeneemt ten koste van de deelname aan Natuur en techniek. Scholen verklaringen die lichte verschuiving vanuit verruiming van de doorstroomrechten met het profiel Natuur en gezondheid. Bij de deelname aan vakken valt op dat de verlichtingsmaatregelen er in hebben geresulteerd dat verreweg de meeste leerlingen nu één (deel)vak in het vrije deel kiezen, terwijl voordat de maatregelen van kracht werden veel leerlingen 2 (deel)vakken in het vrije deel kozen.

Uit het onderzoek blijkt ook dat sinds de invoering van de vernieuwingen in de tweede fase het zittenblijven in de 4e klas is toegenomen. Overigens wordt in de onderzoeksresultaten reeds een kentering zichtbaar in de richting van een meer gebruikelijk doorstroomrendement. Tijdens de nabespreking gaf een aantal scholen aan dat zij op het terrein van selectie- en determinatie in eerste instantie nog zoekende waren en dat zij verwachten dat hun aanpassingen in de onderbouw en inmiddels opgedane ervaring in de tweede fase zullen leiden tot betere rendementcijfers. Samenhangend daarmee spraken de scholen uit dat ze de komende jaren ook meer ervaringen met de centrale examens moeten opdoen voordat ze zich zeker zullen voelen over een behoorlijk schoolresultaat op de examens. Weliswaar waren de examenresultaten het afgelopen jaar zeer bevredigend, maar scholen blijven nog onzeker over de inhoud van de examens (met meer of minder vaardigheden) en het tijdens die examens verwachte niveau.

Tijdens de nabespreking van de onderzoeksgegevens bleek dat met de tweede fase het denken over determinatie en selectie op scholen sowieso een nieuwe impuls heeft gekregen: opstroom en afstroom vindt men ingewikkelder geworden, waardoor het nog belangrijker is geworden dat elke leerling meteen op de voor hem of haar meest geschikte leerweg terechtkomt.

Dit was de eerste van twee peilingen in dit schooljaar. De volgende peiling vindt plaats in de periode januari-februari 2002.

Met vriendelijke groet,

J. Wagemakers
Adviseur tweede fase

Bijlage:

- 1 Verslag van Peiling 1 binnen het monitoringsproject in het cursusjaar 2001-2002: peiling onder starters '98 en starters '99, inclusief de nabespreking met een steekproef van scholen